

Αντωνία Λήδα Ματάλα, Ph.D.
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Η Αντωνία-Λήδα Ματάλα διδάσκει στο Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου από το 1995. Το γνωστικό της αντικείμενο είναι η Ανθρωπολογία της Διατροφής και η έρευνά της περιλαμβάνει τη μελέτη της ιστορίας της διατροφής στην Ελλάδα και την Μεσόγειο καθώς και την καταγραφή και αξιολόγηση των διαιτητικών συνηθειών που επικρατούν ανάμεσα σε παιδιά, εφήβους και ηλικιωμένους. Πήρε το διδακτορικό της δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Davis. Η διδακτορική της διατριβή είχε ως θέμα την «Γεωγραφική και Ιστορική Συνέχεια τη Μεσογειακής Διατροφής». Έχει γράψει το βιβλίο «Ανθρωπολογία της Διατροφής» (εκδ. Παπαζήσης 2008) και έχει συνεπιμεληθεί τους τόμους «Mediterranean Diet» (CRC Press 2001) και «Διατροφή στον 21ο Αιώνα: Γεωγραφίες της Αφθονίας και της Στέρξης» (εκδ. Παπαζήσης, 2005). Κατά το διάστημα 2007-2009 είχε τη Διεύθυνση του Πρόγραμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών *Εφαρμοσμένη Διατροφή* του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ενώ έχει επιβλέψει την εκπόνηση έξι διδακτορικών διατριβών. Από το 2009 είναι επικεφαλής του Ελληνικού Τμήματος του *International Commission on the Anthropology of Food* (ICAF).

Ρόλος στο έργο:

Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής οργάνωσης και επεξεργασίας πληροφοριών και δεδομένων για τον πολιτισμό της διατροφής στην Κύπρο και την ιστορία των διαιτητικών συνηθειών στο νησί. Ανάπτυξη της δομής της βάσης δεδομένων της ιστοσελίδας. Ανάλυση του λειτουργικού και συμβολικού ρόλου της τροφής στην Κύπρο, καταγραφή μαγειρικών τεχνικών και συνταγών και σύνδεσή τους την ιστορική διαδρομή του νησιού, την επαφή του με διάφορους πολιτισμούς και με το φυσικό περιβάλλον.

Στοιχεία επικοινωνίας:

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Ελευθερίου Βενιζέλου 70, 17671 Αθήνα
E-mail: amatala@hua.gr

Εκπαίδευση:

Πτυχίο Χημείας, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, 1985
Ph.D. στη Διατροφή, University of California, Davis, 1993

Παρούσα θέση:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστήμης Διατροφής-Διαιτολογίας, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα

Ερευνητική δραστηριότητα:

Έχει συντονίσει μια σειρά από χρηματοδοτούμενες και μη χρηματοδοτούμενες μελέτες με αντικείμενο την ιστορία της διατροφής και των διαιτητικών συνηθειών στην ελληνική χερσόνησο καθώς και τη μελέτη της διαιτητικής συμπεριφοράς παιδιών και εφήβων. Σε σχέση με το αντικείμενο του παρόντος προγράμματος έχει επιβλέψει τις ακόλουθες μελέτες που εκπονήθηκαν στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Η Εμπειρία της Πείνας κατά τη Γερμανική Κατοχή. Διερεύνηση της Διαθεσιμότητας Τροφής και των Επιπτώσεων στη Διατροφική Κατάσταση των Αθηναίων (1998-2001).

Διατροφικές Συνήθειες των Ελλήνων κατά τους Μοντέρνους Χρόνους Μέσα Από τη Μελέτη Ιστορικών Πηγών (1999-2006). Σε συνεργασία με το Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας (ΚΕΕΛ) της Ακαδημίας Αθηνών από το 2005.

Μελέτη της ιστορία της Ελληνικής Διατροφής μέσα από τα Παλιά Βιβλία Μαγειρικής (2004-2005).

Μητρικός Θηλασμός και Διατροφή του Βρέφους: Δεδομένα των Τελευταίων 100 Χρόνων για την Ελληνική Κοινωνία (2005-2008).

Ιστορία της Σοκολάτας στην Ελλάδα, σε συνεργασία με το Nutrition Department, U.C.D. (2005-2006).

Μεσογειακή Δίαιτα, Σύσταση Μητρικού Γάλακτος και Βρεφική Ανάπτυξη (2005-2009).

Δημοσιεύσεις:

A. Επιλεγμένες εργασίες σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους

Matalas A-L and Grivetti LE. Dietary assessment of 19th century Greek sailors. Analysis of the log of the Konstantinos. *Food and Foodways* 1994 5(4):353-389.

Matalas A-L. National policies promoting better nutrition, physical activity, and sports for all in Greece. *World Review of Nutrition and Dietetics* 1997 81:129-135.

Matalas A-L, Franti CE, and Grivetti LE. Comparative study of diets and disease prevalence in Chian-Greeks. Part I. Rural and urban residents of Chios. *Ecology of Food and Nutrition* 1999 38:351-380.

Matalas A-L, Franti CE and Grivetti LE. Comparative study of diets and disease prevalence in Chian-Greeks. Part II. Chian immigrants residing in Athens and the United States. *Ecology of Food and Nutrition* 1999 38:381-414.

Matalas A-L, Yannakoulia M. Greek street food vending: an old habit turned new. *World Review of Nutrition and Dietetics* 1999 86:1-24.

Παυλογιάννης Ο, Ματάλα Α-Λ. Μορφές διατροφικής-διαιτητικής φιλοσοφίας στην ελληνική αρχαιότητα. Σκέψις 2004 XV/ii-iii:6-67.

Panagiotakos D.B., Pitsavos C., Matalas A-L, Chrysohoou C., and Stefanadis C. Geographical influences on the association between adherence to the Mediterranean

diet and the prevalence of acute coronary syndromes, in Greece: The CARDIO2000 study. *International Journal of Cardiology* 2005 100:135-142.

Matalas AL. Disparities within traditional Mediterranean food patterns: an historical approach of the Greek diet. *International Journal of Food Sciences and Nutrition* 2006, 57:529-536.

Matalas AL. Dietary patterns in pre-World War II Greece. Disparities within peasant and urban foodways. *Food and History* 2006 4:237-253.

Matalas A-L. Historical background of the Mediterranean diet. In Lysaght P. (ed.) *Mediterranean Food. Concepts and Trends*. Zagreb, Biblioteka Ethnografija 2006.

Pechlivani F., Matalas A-L., and Bakoula C. Infant feeding and professional advice in the first half of the 20th century in Greece. *Breastfeeding Review* 2008.

Matalas AL. Use of non-foods in the Greek famine: the Athens famine survivor project. In: MacBeth H. (ed.) *Consuming the Inedible: Neglected Dimensions of Food Choice, The Anthropology of Food and Nutrition* Oxford and Providence, U.S. Berghahn Books, 2008.

Ματάλα Α-Λ και Παλίδου Α. Γαλακτοκομικά προϊόντα στα παλιά ελληνικά βιβλία μαγειρικής. Στο *Η ιστορία του Ελληνικού Γάλακτος και των Προϊόντων του*, Αθήνα, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, 2008.

Matalas A-L. From a neuraceutical to a harmful food. A cultural history of chocolate in Greece. In Lysaght P. (ed.) *Sanitas per Aquas, Spas, Lifestyles and Foodways*, Insbruck, StudienVerlag, 2008.

Matalas AL. The history and culture of chocolate in Greece. In: Grivetti L.E., Shapiro H. (eds) *Chocolate: Culture and History of the Americas*, New York, Wiley, 2008.

Πεχλιβάνη Φ., Ματάλα Α-Λ., Καραμανές Ε. Πέντε κρίσιμες δεκαετίες για την βρεφική διατροφή, 1900-1950. *Archives History Medicine* 2008 25:1-9.

Panagiotakos DB and Matalas A-L. Back to the ancient diet: a matter of urgency for Southern Mediterranean countries. *Nutrition, Metabolism & Cardiovascular Diseases* 2009 19:153-15.

Matalas AL and Matalas E. Traditional Christmas Foods of Greece [In] *Traditional Christmas Foods across Europe*. McBeth H. (ed) Book available on the internet site of the International Commission on Food Anthropology 2009.

Antonakou A., Chiou A., Andrikopoulos NK, Bakoula C., and Matalas A-L. Breast milk tocopherol content during the first six months in exclusively breastfeeding Greek women. *European Journal of Nutrition* 2010.

B. Μονογραφίες και επιμέλεια συλλογικών τόμων

Matalas A-L, Zampelas A, Stavrinou V, and Wolinsky I (eds). *The Mediterranean Diet. Constituents and Health Promotion*, Boca Raton, CRC Press 2001.

Ματάλα Α-Λ. και Χουλιάρας Α (επιμέλεια). *Η Διατροφή στον 21ο Αιώνα. Γεωγραφίες της Αφθονίας και της Στέρησης*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2005.

Ματάλα Α-Λ. *Ανθρωπολογία της Διατροφής*, Αθήνα, Παπαζήσης 2008.